

19.5.2004

Liikenne- ja viestintäministeriö
Merenkulkulaitos

MERENKULKULAITOKSEN TILINTARKASTUSKERTOMUS VUODELTA 2003

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tänään päättänyt antaa Merenkulkulaitoksen tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2003 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan sekä liikenne- ja viestintäministeriölle että Merenkulkulaitokselle. Tarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Harri Myllyoja ja valvonut tarkastuspäällikkö Markku Heikkinen. Tarkastuksessa on avustanut ylitarkastaja Mika Halme. Vuositilintarkastukseen sisältyneen rajatun järjestelmätarkastuksen on suorittanut ylitarkastaja Mika Halme ja valvonut tarkastuspäällikkö, CISA Pentti Mykkänen.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti ja se on kohdistunut Merenkulkulaitoksen tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja muuhun laskenta-toimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tilintarkastuksessa ei ole tarkastettu Merenkulkulaitoksen monitoimimurtajien kaupalliseen toimintaan liittyviä asioita. Tilintarkastuksessa ei ole myöskään tarkastettu ns. väylämaksuepäselvyyksiin liittyviä asioita.

Tarkastuksen perusteella esitetään seuraavaa.

BUDJETOINTIMENETTELYT

Vuoden 2003 talousarviossa Merenkulkulaitoksen toimintamomentin 31.30.21. päätösosassa todetaan, että määrärahaa saa käyttää myös palvelusuhdeasuntojen liiketaloudellisiin perusteisiin määräytyvien vuokrien alentamiseen. Tarkastuksen yhteydessä saatujen tie-

tojen mukaan Merenkululaitoksella ei ole mainitunlaisia palvelusuhdeasuntoja eikä määrärahaa ole näin ollen käytetty kyseiseen tarkoitukseen. Merenkululaitoksen tulisikin kriittisesti arvioida sitä, ovatko edellä mainitut käyttöperustelut tarpeellisia, jos niille ei ole toiminnallisia perusteita.

TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot ja laskelmien tarkastelu

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat talousarvion toteutumalaskelmasta, tuotto- ja kululaskelmasta sekä taseesta, on tarkastuksessa todettu laadituiksi säännösten mukaisesti.

Lisätietona todettakoon, että tuotto- ja kululaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyvät korkotuotot ja -kulut on kirjattu vuoden 2003 kirjanpitoon maksuperusteisesti ja niihin sisältyy myös erä, jotka eivät suoriteperustetta vastaavalla tavalla ole kertyneet vuonna 2003.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on tarkastuksessa todettu esitetyiksi talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösasiakirjassa on esitetty tilinpäätöslaskelmien tarkastelu talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus ja maksullisen toiminnan kannattavuustiedot

Tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä sen perustana olevaa laskentatointia on tarkastettu rajatusti. Tarkastus on kohdennettu esitettyjen tietojen oikeellisuuteen olennaisuus huomioon ottaen ja kohdistunut liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien tulostavoitteiden toteutumista koskeviin tietoihin sekä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmiin lukuun ottamatta varustamopalvelujen kustannusvastaavuuslaskelmaa.

Tuloksellisuuden kuvauksessa esitettyjen tietojen riittävyttä on arvioitu kokonaisuutena rajoittuen vaikuttavuuden osalta kuitenkin palvelukykyyn.

Tarkastetut kustannusvastaavuuslaskelmat sekä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien tulostavoitteiden toteutumista koskevat tiedot on tarkastuksessa todettu luotettaviksi. Esitettyjä tietoja voidaan pitää riittävinä.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalysissä ja tarkastettu kirjanpidon ja muun laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä eräiltä siirtomenomomenteilta maksettavien menojen tarkastuksessa. Sisäistä valvontaa on lisäksi tarkastettu rajatusti sekä hankintatoimen että taloushallinto- ja maksuliikennejärjestelmien osalta.

Eduskunta on 21.10.2003 hyväksynyt lain Varustamoliikelaitoksesta (937/2003), lain Luotsausliikelaitoksesta (938/2003) ja lain Merenkululaitoksesta (939/2003). Kirjanpidon tarkastus on kohdennettu tilinpäätökseen ja taseen tarkastukseen sen johdosta, että tarkastettu varainhoitovuosi on ollut viimeinen ennen Merenkululaitoksen jakautumista 1.1.2004 Varustamoliikelaitokseksi ja Luotsausliikelaitokseksi sekä uusimuotoiseksi Merenkululaitokseksi. Erityisesti on pyritty varmistamaan tase-erien oikeellisuus ottaen huomioon liikelaitostamisen vaikutukset omaisuuserien määrittelyyn ja luovuttamiseen liikelaitoksille. Kirjanpidon tarkastuksessa ei tullut esiin olennaista huomautettavaa.

Hankintatoimen rajatussa tarkastuksessa on tullut esiin joitakin puutteita Merenkululaitoksen hankintojen sisäisen ohjeistuksen noudattamisessa. Hankintaohjeistuksen noudattamisen valvontaan tulee kiinnittää huomiota.

Taloushallinto- ja maksuliikennejärjestelmien rajatussa tarkastuksessa on tullut esiin joitakin puutteita, joiden suhteen Merenkululaitos on ryhtynyt asianmukaisiin toimenpiteisiin.

**TALOUSARVION JA SITÄ KOSKEVIEN KESKEISTEN SÄÄNNÖSTEN
NOUDATTAMINEN**

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Tarkastusneuvos, JHTT

Erkki Pitkänen

Ylitarkastaja

Harri Myllyoja

TIEDOKSI Valtiontilintarkastajat
Valtiovarainministeriö
Liikenne- ja viestintäministeriön kansliapäällikkö
Merenkululaitoksen pääjohtaja
Merenkululaitoksen johtokunnan jäsenet
Valtiokonttori